

Analýza dvou latinských překladů Husovy České nedělní postily

v rkp. Brno, Moravská zemská knihovna, Mk 56 a Mk 91

a jejich částečná edice

Mgr. Jan Odstrčilík

Abstrakt

Předmětem této práce jsou dvě latinská zpracování *České nedělní postily* zachovaná v rkp. Mk 91 a Mk 56 uchovávaných nyní v Moravské zemské knihovně v Brně. Hlavní pozornost se soustředí na Mk 91, který je věrným, ba až doslovným překladem obsahujícím množství českých slov. Tato vícejazyčná charakteristika je zkoumána v kontextu makarónské kazatelské literatury Evropy. Zvláštní část této práce je proto věnována jak metodologickým otázkám spojeným s vícejazyčností (autorství, typy bilingvismu, performance atd.), tak komparativnímu rozboru tří jiných dochovaných vícejazyčných kazatelských sbírek z českého prostředí, a to *Quadragesimale admontského*, Husových *Betlémských kázání* a postily Michala Poláka nazývané *Sermones de sanctis latino-bohemici*.

Samotný překlad v Mk 91 je zkoumán jednak po jazykové, jednak po obsahové stránce. V rámci jazykové části jsou ukázány specifické problémy, se kterými se musel překladatel při své práci vypořádávat (rozdílný systém časů v latině a v češtině, překlad přechodníků, použití zájmen). Zvláštní pozornost je pak věnována chybám v překladu, vzniklým specifickým postupem překladatele.

V obsahové části je ukázáno, že přestože se jedná o překlad většinou doslovný, je v něm provedeno množství systematických změn (vynechávky, doplňky, úpravy), které odpovídají ideologickému zázemí překladatele. Práce řeší povahu těchto změn, jejich jazykový, literární a společenský kontext.

Součástí této práce je kritická edice zimní části latinského překladu Husovy *České nedělní postily* z Mk 91. V příloze se nachází také přepis jednoho kázání z Mk 56.